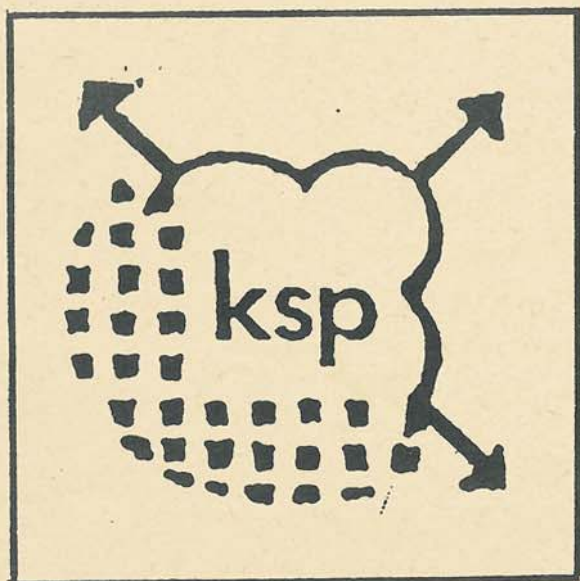
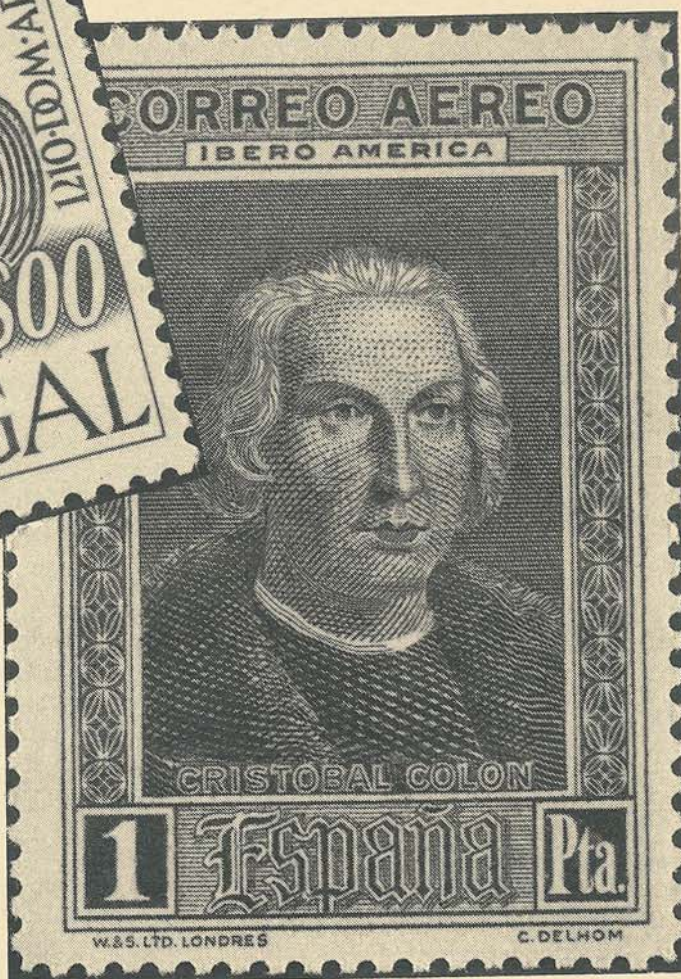

IBERIA

kontaktgroep

spanje ~ portugal

1996

23 NOVEMBER 1996

BENEFIET VEILING van Iberia/KSP ter voorbereiding van de jubileumviering op 12 april 1997 van het 10 jarig bestaan van onze vereniging; uw inbreng (kavels!) en komst wordt zeer op prijs gesteld ! Zie ook de informatie elders in dit blad.

5-8 DECEMBER 1996

Feria y Exposicion Filatelica: FILATELIA '96, te houden in het Palacio de Exposiciones Y Congresos te Madrid, Spanje. Algemene bijeenkomst en tentoonstelling in het kader van de herdenking van het uitbreken van de Burgeroorlog (70 jaar geleden) en ter herdenking van het feit dat de schilder Goya 250 jaar geleden is geboren.

1997

12 APRIL 1997

Jubileum bijeenkomst en tentoonstelling ter gelegenheid van het 10 jarig bestaan van onze KONTAKTGROEP SPANJE PORTUGAL, te houden in de zalen van het Bondsbureau, Zeelantlaan 11 te Utrecht. Voor nadere informatie verwijzen wij u naar de specifieke mededelingen elders in dit blad.

4-8 DECEMBER 1997

Feria y Exposicion Filatelica: FILATELIA 97, te houden in het Palacio de Exposiciones y Congresos te Madrid, Spanje. Het thema zal zijn het herdenken van het verlies in 1898, dus bijna 100 jaar geleden van de overzeese kolonien Cuba, Puerto Rico, Marianas en Filipijnen; de tentoonstelling is op deze gebieden gericht.

1998

25 JULI - 2 AUGUSTUS 1998

Exposicion Mundial de Filatelia: PORTUGAL '98 en EXPO '98, te houden in Lissabon, Portugal. Wereldpostzegeltentoonstelling en bijeenkomst in het kader van het feit dat Vasco da Gama 500 jaar geleden de zeeverbinding tussen Europa en India ontdekte waardoor de wereldhandel een enorme impuls kreeg.

19-27 SEPTEMBER 1998

Exposicion Nacional de Filatelia: EXFILNA 98, te houden in Barcelona, Spanje. Bijeenkomst en tentoonstelling ter herdenking van het feit dat de eerste spoorlijn in Spanje tussen Barcelona en Mataro in 1848 in gebruik werd genomen.

Exposicion Filatelica: ESPAMER 98, te houden in het Capitool te Havana, Cuba. Algemene tentoonstelling "Iberoamericano".

Het monetaire systeem van Spanje

Spanjeverzamelaars zal het ongetwijfeld wel zijn opgevallen, dat er vooral op de frankeerzegels uit de oudere periode verschillende muntwaarden staan en er zullen er zeker onder u zijn die het verband tussen het een en het ander ontgaat.

Zo zien we dat bijvoorbeeld de eerste serie van 1850 (Ed. 1/5) Cuartos en Reales kent. Uiteraard vraagt men zich af hoe de verhouding tussen cuartos en Reales ligt.

Om dit duidelijk te maken zullen we het toenmalige monetaire systeem onder de loep moeten nemen.

Van 15 april 1840 - december 1865

1 Peso Duro	=	20 Reales (de vellon)	
1 Real	=	8 Cuartos	= 100 centimos de Real
1 Cuarto	=	4 maravedis (maravedis postaal niet gebruikt)	

Voor de goede orde even een kleine uiteenzetting met betrekking tot het begrip Real de vellon, gebruikt in Spanje en Real de plata gebruikt in de overzeese gebieden van Spanje.

De Real de vellon was gemaakt van een legering die op zilver lijkt.

De Real de plata was van zilver en was meer waard dan de Real de vellon.

Vandaar het onderscheid.

De Edifilnummers 28/31 en 35/38 zijn **Dienstzegels**. Op de Dienstzegels vinden we géén waarden, doch slechts **gewichtsaanduidingen**. Er werd door de overheid geplakt al naar het gewicht van het poststuk.

We kennen:

Media onza	=	1/2 onza	=	14,378 gram
Una onza	=		=	28,756 gram
4 onza	=		=	115,024 gram (ruim 1 ons)
1 libra	=	16 onzas	=	460,096 gr. (bijna 1 pond)
1 arroba	=	25 libras	=	11,250 kg. (niet op zegels)
		1 adarme	=	1,707 gram

Sellos barados

door: Hans Vinkenborg

Vooral de Spanje verzamelaars onder ons zijn goed bekend met de klassieke zegels die voorzien zijn van (meestal) horizontale zwarte balken, de zogenaamde 'sellos barrados'. In dit artikel wil ik graag iets vertellen over de achtergrond en de verschillende verschijningsvormen van deze opdrukken op klassieke Spaanse zegels.

Zegels met 3 balken

In de Unificado catalogus staat een totaaloverzicht van bijna alle zegels die bekend zijn met de 'barrados' opdruk (in de Edifil catalogus komen ze niet voor). Dit overzicht is echter niet helemaal compleet, want er zijn verschillende 'barrados' zegels bekend die niet in dit overzicht zijn opgenomen (zoals b.v. de Edifil cat nrs. 82, 92b, 116 en 118).

Zoals in Unificado blijkt zijn de 3-balken opdrukken gebruikt op de zegels van 1854 tot en met 1882 en voor een gedetailleerde opgave verwijs ik hier kortheidshalve naar de Unificado.

Er zijn verschillende soorten 'barrados' opdrukken bekend maar de meeste hebben gemeen dat het gaat om 3 zwarte horizontale balken, soms alle 3 even breed maar meestal met een iets bredere middelste balk. Een voorbeeld van zo'n 'barados' opdruk is hierbij afgebeeld.

De 3-balken opdruk werd ter vernietiging machinaal gedrukt op vellen zegels die uit de verkoop waren genomen, meestal omdat inmiddels een nieuwe serie was verschenen. De uitgiften volgden elkaar snel op om de vervalsers steeds een stapje voor te blijven, want vooral in die jaren waren de vervalsingen talrijk. Men paste dit ook toe op vellen die waren afgekeurd wegens drukfouten e.d.

Ook de hele vellen zegels die door uitgeverijen werden aangeleverd bij de 'Administracion Central de Correos' als betaling voor de porto van abonnementen werden op deze wijze met 3 balken ongeldig gemaakt.

Het ongeldig maken van de zegels (demonetiseren) gebeurde in de fabriek van de Fabrica Nacional del Sello (de voorloper van de FNMT) in Madrid. Dat de 3 balken per vel tegelijk gedrukt werden kan het best worden gezien op een veldeel zoals hier getoond op de volgende pagina. Hier blijkt dat alle opgedrukte balken aan de rechterkant op gelijke hoogte eindigen en keurig parallel lopen. Als de balken handmatig aangebracht zouden zijn geweest, dan hadden ze niet zo mooi parallel gelopen en op gelijke hoogte geeindigd.

Een dergelijke opdruk is tot stand gekomen door het hele vel tegelijk door de machine te halen. Het hier getoonde veldeelt toont zegels met Koning Amadeus I uit ca.1873 van 12 centimos zwart, welke zegels door het voortijdig aftreden van de koning nooit officieel zijn uitgegeven. Omdat deze zegels al wel op de postkantoren klaar lagen voor uitgifte zijn ze teruggetrokken en ongeldig gemaakt doormiddel van de 'barrados' opdruk. Hiermee is tevens duidelijk geworden dat een dergelijke ontwaarding van zegels ook voorkwam bij troonswisselingen e.d..

Men dient bij de klassieke zegels van Spanje attent te zijn op het feit dat er zegels bekend zijn waarbij vervalste stempels zijn geplaatst over de 3-balken waardoor het lijkt of deze zegels echt gebruikt zijn in het postale verkeer. Dit komt vooral voor bij de zegels waar de balken niet al te vet gedrukt zijn.

Het voordeel voor de vervalsers zit in het feit dat de gestempelde zegels in het algemeen met een hogere cataloguswaarde genoteerd staan dan de 'barrados' zegels. Het gaat hier dus in het bijzonder om vervalsingen ten nadele van de filatelist. Iedere gestempelde zegel met een spoor van een horizontale balk is daardoor verdacht.

Zegels met 1 balk

Bij de groep 'sellos barrados' horen eveneens de zegels die aan buitenlandse PTT's of personen of aan hoge ambtenaren in Spanje als voorbeeld ('muestra') verstrekt werden. Deze zegels werden niet altijd met 3 horizontale balken ongeldig gemaakt maar vaak met slechts 1 balk, eveneens in het zwart.

Hierbij tonen we twee voorbeelden van zo'n 1-balk opdruk. Het betreft hier de zegels met Edifilnummers 33 en 45. Bij deze vorm van ongeldig maken van zegels moet opgemerkt worden dat ze niet verward moeten worden met de zegels die met 1 strek (vaak blauwe) inkt ongeldig gemaakt zijn in het postale verkeer, zoals destijds

nogal vaak voorkwam; zo'n met inkt ongeldig gemaakte zegel dient voor de waardebepaling als 'gestempeld' te worden aangemerkt.

In de catalogi worden geen waarden gemeld voor deze barrados zegels met slechts 1 balk. In de literatuur wordt echter o.a. door Dr. Luis Blas gemeld dat het hier wel degelijk om echte barrados zegels gaat die als zodanig verzamelwaardig zijn. In het algemeen hebben deze zegels een hogere waarde dan de zegels met 3-balken 'barrados' opdruk maar ook nu dient men weer voorzichtig te zijn wegens vervalsingen. Er zijn o.a. exemplaren bekend waarbij 2 zegels met 3 balken zodanig werden doorgeknipt en weer aan elkaar gezet dat het lijkt of er maar 1 balk is gedrukt of dat het lijkt dat er helemaal geen balk is gedrukt. Tenslotte komt het voor dat zegels met een 1-balk opdruk zodanig met chemische middelen zijn bewerkt dat de balk is 'weggeweekt' waarna de zegel alsnog als 'nieuw' aan filatelisten werd verkocht.

Andere vormen van "barados" zegels

Tenslotte dienen nog de afwijkende balken-opdrukken gemeld te worden.

In enkele gevallen kwam het voor dat de balken niet horizontaal maar vertikaal gedrukt werden zoals hiernaast

wordt getoond Het betreft hier de zegel met Edifil nummer 175 uit 1876 met koning Alfonso XII. Hiervan wordt in de catalogi echter geen melding gemaakt en aangenomen kan worden dat dit dan ook niet vaak voorkwam.

Ook is er nog een vorm van het 'ongeldig maken van zegels bekend die eveneens door de 'Administracion' werd toegepast, en wel ter vernietiging van drukfouten, dubbeldrukken en slecht of ten dele gelukte drukken.

Men gebruikte dan een kroontjespen die gedoopt was in dezelfde zwarte inkt die gebruikt werd bij de machinale balken opdrukken en men plaatste vervolgens met de hand horizontale strepen (en in uitzonderingsgevallen verticale strepen) over de vellen, steeds 1 streep per rij zegels. Deze vernietigingen hebben gemeen dat de zegels zelf dus een gebrek hebben (drukfout) terwijl de gom nog op de zegel moet zitten (waarmee ze zich onderscheiden van de eerder gemelde zegels die met 1 streep (penvernietiging) in het postale verkeer ongeldig gemaakt werden als ware het een stempel). Van deze bijzondere vorm van ongeldig gemaakte zegels zijn o.a. exemplaren bekend van de 1 real blauwe zegel uit 1857 met dubbeldruk met de afbeelding van koningin Isabel II. Het behoeft geen betoog dat het hier om uiterst zeldzame exemplaren gaat.

Mij is geen catalogus of literatuur bekend waarin gemeld wordt dat de 'barrados' opdruk ook ooit is toegepast op zegels van de koloniën Antillen, Cuba, Puerto Rico of Filipinas, en ik heb er evenmin ooit een gezien met zo'n opdruk. Naar ik aanneem heeft dit hoofdzakelijk logistieke- en kostenoorzaken omdat het ter plaatse vernietigen van oude voorraden goedkoper lijkt dan retournering van deze zegels per stoomboot naar Madrid. Indien een van u desalniettemin zo'n koloniale zegel bezit dan dient deze een bijzondere plaats in uw verzameling in te nemen.

Hans Vinkenborg

Puerto Rico

Nogmaals de 4 milisemas Alfonso XIII (tipo Pelon) zegels met gebroken cliché.

door: Hans Vinkenborg

In de vorige Iberia verscheen een artikel over de 4 emissies van de Alfonso XIII zegels (type Pelon) in Puerto Rico. Beschreven werd een bepaalde breuk in het cliché van de 4 milisemas zegels die zich aantoonbaar heeft voorgedaan in de eerste 3 emissies, maar die (nog) niet is aangetoond in de vierde emissie.

In dit artikel wil ik u graag informeren over het bestaan van een andere - minder spectaculaire- breuk in het cliché van de 4 milisemas type Pelon zegels. Het gaat hier eveneens om een breuk in het woord 'RICO' van

'PUERTO RICO', maar nu niet om een horizontale breuk in de laatste 3 letters ('ICO'), maar om een breuk in alleen de laatste letter 'O' van RICO.

De zegel met de 'gebroken letter O' is bij dit artikel afgebeeld; ik heb deze zegel pas vorige maand in mijn bezit gekregen waardoor ik er in het vorige artikel nog geen aandacht aan heb kunnen besteden. In de bijgevoegde vergrote tekening is de 'gebroken letter O' nog beter te zien. De hier getoonde zegel is een bijzondere uitvoering van de 4 milesimas zegel Edifil nummer 118 uit de 4e emissie, namelijk de zegel met de handgestempelde opdruk: 'HABILITADO PARA 1898 Y 99.' die in 1898 is verschenen als onderdeel van een grote opruimingsuitgifte. De zegels uit deze serie zijn niet in de Edifil catalogus maar wel in de Unificado opgenomen en de hier getoonde zegel heeft het catalogus nummer Unificado 156 (= Edifil 118 + stempel).

Ook nu doet zich de vraag weer voor of deze breuk in het cliché een eenmalige zaak is of dat deze zich heeft voorgedaan bij alle 4 emissies. Ik kan u hierop het antwoord niet geven omdat deze breuk in het cliché (voor zover mij bekend) nog niet eerder in de literatuur is beschreven en bovendien komt deze afwijking in mijn eigen verzameling verder niet voor. Zeer verrassend is het feit dat het hier gaat om de groenblauwe 4 milesimas zegel uit de 4e emissie, dus de enige emissie waarbij de breuk die ik in het vorige artikel beschreef nog niet is aangetoond. Het bestaan van deze 'gebroken letter O'-zegel opent de mogelijkheid voor speculatie dat de breuk in 'ICO' wellicht toch niet helemaal goed is gerepareerd waardoor alleen de 'gebroken letter O' overbleef. Maar dit staat geenszins vast.

Ook nu verzoek ik u weer om in uw verzameling na te gaan of u in het bezit bent van een soortgelijke zegel met gebroken cliché en indien dit het geval is verzoek ik u om contact met mij op te nemen.

Hans Vinkenburg

De Zwarte Periode in de Portugese Filatelie 1920 - 1930.

Rond 1970 keken de fervente Portugese filatelisten met afgrijzen terug op de periode 1920 - 1930, nog onbewust van wat hun te wachten stond aan emissies. In deze periode werden 364 postzegels uitgegeven : 292 zegels voor het normale postverkeer; 30 Privatos-zegels; 22 portzegels; 3 Imposto Telegráfico-zegels; 17 pakketpost-zegels. De hoeveelheid van 364 zegels over een periode van 10 jaar was toentertijd iets ongehoords!! In de twintiger jaren waren er diverse heftige commentaren en reacties op dit postbeleid. Men trok de aantrekkelijkheid van de zegels in twijfel en de echte filatelisten lieten in de pers hun woede blijken over de speculatieve aspecten van de ellenlange series. Daarbij kwam nog dat ook de Posterijen geen kans zagen de series op een fatsoenlijke manier aan de man te brengen. Men bracht ze slecht één of twee dagen in de verkoop!!. Mijn twijfels beginnen overigens al met mate in de vorige eeuw.

De 1894 reeks van Infante Don Henrique (Núcleo 98 - 110) werd nog van 4 tot 13 maart gecirculeerd,

maar de beroemde en fraaie S. Antonio serie (Núcleo 111 - 125) werden van 13 tot 14 juni 1895 ter verkoop aangeboden.

Wat was nu het nut van deze twee series. Twee zegels van

1000 Reis in ruim 1 jaar, die nergens - of nauwelijks - voor gebruikt werden. De echte twijfels en verontwaardiging beginnen in 1923 met de zuiver speculatieve Atlantico reeks (Núcleo 260 - 275), die eigenlijk

nooit voor brieven was bedoeld. Circulatie was van 30 maart tot 1 april (Pasen) en van 6 tot 8 september 1924, waarschijnlijk omdat men met enorme voorraden zat. Een handelaar in Coimbra

vertelde mij dat hij de serie (echt) gestempeld nooit bij

elkaar had weten te sprokkelen, maar dat hij wel van diverse buitenlandse cliënten verzoeken had gehad om gestempelde nummers uit de Atlantico-reeks. Met een postfrisse zegel was hij naar het postkantoor gestapt voor een hoekstempeltje en zo had hij vele verzamelaars gelukkig gemaakt; zelf echter was hij nooit zover gekomen.

De emissie van 1924 Luis de Camões (Núcleo 299 - 329) omvat liefst 31 zegels, circulerend tussen 11 en 13 november, dus waarschijnlijk zijn alle gestempelde

waarden op verzoek". In 1924 reeds had men veel kritiek op deze uitgave. Zo schreef de Echo de Timbrologie" in 1924 dat het een mooie serie van te veel zegels was. 31 Zegels ter ere van een man is overdreven. En de Journal Philatelique uit Bern vond, ook in 1924, dat een serie van 31 zegels een eerbetoon was voor een groot schrijver, dat echter 50 zegels nog meer eer bewees en dat 100 zegels ideaal was voor een eeuwherdenking.

Hoewel de filatelistische wereld in Portugal triest moest erkennen dat de buitenlandse commentaren "hout sneden", werd men toch in 1925 opgeschrikt door weer een lawine van zegels in de Castelo Branco serie (Núcleo 330 - 360), weer 31 waarden circulerend tussen 26 en 28 maart. Omdat er enorme voorraden overbleven, werd deze serie tot in 1945 steeds weer tijdelijk op het postkantoor verkocht. Daarom is deze serie veel duurder dan de Camões 31 zegels, waarvan enorme voorraden overbleven.

Van de Castelo Branco zegels is bekend dat de waarde van 20 Escudo, die posttechnisch niet te gebruiken was, als aandenken aan de afstammelingen werd geschonken, en wel in grote mate. De familieleden wisten ook niet wat ze met zo'n plakplaatje aanmoesten en schonken het op hun beurt aan vrienden en passanten, die de 20 Escudo op brieven plakten ter verzending!! Daarom kost de gebruikte 20 Escudo enkele guldens. Vergelijk dat eens met de waarde van Núcleo 298, de 20 Escudo

Ceres, die in die dagen te krijgen was : honderd gulden, als u er al een kunt vinden!

De Echo de la Timbrologie had ook weer zijn commentaar in 1925 : "Wanneer de Portugezen één van hun grote mannen gaan herdenken, schudden ze de zegels met losse hand rond. Nu gaat het weer om één of andere Camito!!".

Het Boletim Filatélico gaat dat in 1925 te ver. Waar bemoeien zich die Fransen mee? Mogen er alleen zegels worden gemaakt als de naam Flammarion zou zijn?

In 1926 volgde de 1ste Emissie van de Independencia (Núcleo 361-381), alweer 21 zegels circulerend van 13 tot 14 augustus en 30 november tot 1 december 1926.

Tussen 30 november en 1 december volgde de overdruk-serie van deze zegels (Núcleo 388 - 395), 10 waarden, zonder dat er enige noodzaak was. Waarom zegels die net 3 maanden geleden waren gemaakt, twee dagen met overdruk verkopen?!! Dat terwijl alle Cereswaarden nog van kracht waren. Nog in december 1926 kwamen de 24 Cereswaarden van London, gevolgd door de 2e emissie van de Onafhankelijkheid, 15 zegels (Núcleo 420 - 434), circulatie van 29 november tot 2 december 1927.

Van 27 tot 30 november 1928 kwam de 3e Emissie van de Independencia, 16 waarden (Núcleo 435 - 450), tegelijk met de Overdrukken van 37 Cereswaarden. Merkwaardigerwijs reageert de lokale en internationale pers eensluidend over de overbodigheid van deze uitgaven, niemand reageert echter op het feit dat al deze herdenkingszegels, slechts 1 a 2 dagen op het postkantoor lagen en dus zuiver speculatief waren. De Braziliaanse maffia zat achter deze manoeuvres en kreeg de hulp van de Portugese Posterijen, zonder succes overigens.

De 1923 uitgifte van de Oversteek van de Atlantico (Núcleo 260 - 275) is het beruchte voorbeeld van een speculatief mislukte serie (ongeveer voor f 5,- te koop!).

Tenslotte nog een bericht uit de Echo de la Timbrologie : "Vanuit London via Stampcollecting is ons ter ore gekomen dat de Independencia-zegels van 1926 elk jaar opnieuw zullen worden uitgegeven tot 1941 met een wisselende jaar opdruk. Kan men zich iets absurders voorstellen?". Godzijdank bleef het bij drie emissies tot 1929 en toen zegevierde het gezonde verstand!

Frits van Beekum

Vervalsingen van Portugal (7)

Voor het in kaart brengen van alle falsificaten van Portugal reconstrueer je dit grotendeels op je eigen onderzoeken en studies. Ook zijn naslagwerken en/of handboeken - indien deze bestaan en uiteraard voorradig zijn - onontbeerlijk.

Het komt bij Portugal niet vaak voor - of anders geheel niet - dat een handboek wordt uitgegeven over dit onderwerp. Via mijn "falsificaten-vriend", Dave Davies, werd ik gewezen op een boekwerkje, met als titel "Falsificações Postais e Filatélicas", dat wordt uitgegeven door de "Edição do Grupo de Amigos do Museu dos CTT" (het Portugees PTT museum) in Lisboa.

Het boekje is geschreven door João Moreira Baptista. Uiteraard heb ik dit boekje meteen besteld. En het is de moeite waard. Dit boekwerkje beschrijft de falsificaten van : "Pera de Satanaz, enkele Kroonzegels (zeer summier), Cereszegels (zeer uitgebreid)".

Na bestudering zijn wij (Dave Davies, Jan van Gerwen en Frits van Beekum) het op één punt van de inhoud niet eens. Volgens de schrijver werd een compleet nieuwe plaat vervaardigd van het type "Ceres" van de koloniën. Aangezien deze plaat bijna identiek is aan de plaat die voor de clandestiene Ceres-uitgave werd gebruikt, inclusief de kenmerken c.q. beschadigingen die op de clandestiene plaat al waren ontstaan, zijn wij van mening dat wij hier te maken hebben met dezelfde plaat/cliché. Waarschijnlijk zijn de extra beschadigingen bij de valse plaat/cliché ontstaan door het (te) grondig schoonmaken van deze clandestiene plaat /cliché.

De (extra) kenmerken (beschadigingen) zijn op die plaatsen ontstaan waar men een plaat moet/zou schoonmaken (namelijk in de groeven). Want waarom zal/zullen de vervalser(s) (Italiaan) een compleet nieuwe, plaat vervaardigen, (bijna) identiek aan de clandestiene plaat/cliché, terwijl deze clandestiene plaat nog via "het circuit" kon worden geleverd. Wij zijn natuurlijk tot deze conclusie gekomen, door zelf echte, clandestiene en valse exemplaren te bestuderen, die wij in ons bezit hebben. Overigens is de inhoud van het boekje interessant en zeer zeker de moeite waard. Diegene die dit boekwerkje wil kopen, kan contact opnemen met ondergetekende. De prijs van het boekje, 82 bladzijden met voldoende (kleuren)illustraties, bedraagt fl. 25,-.

Frits van Beekum

PORTUGEESCHE Zaken

Het onderstaande overgenomen artikeltje stamt uit 1896, honderd jaar geleden dus. De tekst is misschien wat onwennig, maar wanneer we het even goed tot ons laten doordringen, wordt alles wel duidelijk.

Augustus/September 1896

"Naar ons toegekomen bericht moet men vuur spuwen over onze snelle openbaarmaking van de zwendelarijen eener helemaal of halve duistere firma ergens in Lissabon gezeteld, die ons graag achter slot en grendels zag, omdat wij toch zoo spoedig het vuile zwendelgoedje ontmaskerden. Bedoelde plaatjes zijn NIET gemaakt noch getand aan de Munt te Lissabon zoals eerst abusievelijk werd opgegeven, hegeen ook de reden was waarom wij deze zegels bij Porugal onderbrachten, doch Henry Gris & Co., stempelfabrikant te Lissabon en een niet nader genoemde drukker waren de makers van dit zwendelstk. Ter voorkoming van eenig misverstand zij opgemerkt dat deze firma niet mag verdacht worden. Zij voert slechts uit wat haar lastgever haar te doen geeft, en heeft niet te vragen naar het doel. Het is een plaatje, meer niet. Eigenlijk dat dit zaakje veel erger is dan dat van Sedang, alwaar de zich Marie I noemende nog landerijen bezat, terwijl de rondbrenger dezer zwendelstukken een permissie bezit in het Hollandsch door hem geschreven, afkomstig van een Sultan ?? Sic! !)"

Suggestie in 1996; eens een plaatje, altijd een plaatje, niet meer. Het "Correios" doet aan Portugal denken, het plaatje aan Sirmoor, een ander zwendelplaatje. De Bateken zijn een stam in de Congo Brazzaville, niet ver van Cabinda waardoor de verdenking zou kunnen vallen op een ondernemende Portugees met ervaring in Angola.

KG/ed

Onder Rembours

Wanneer u de hierbij afgebeelde brief aandachtig bekijkt, dan ziet u dat we hier te maken hebben met een aangetekende brief naar Lugo, verzonden 20 januari 1937 (tijdens de Spaanse Burgeroorlog). Het betreft hier een zending onder "rembours" hetgeen we kunnen zien aan de speciaal bijgeplakte zegel "Reembolso". Het verschuldigde remboursbedrag, te betalen bij afgifte, groot twintig Pesetas staat in letters en cijfers vermeld.

De porto voor aangetekende verzending werd voldaan in twee frankeer-

zegels Isabel van elk 30 centimos. Daarnaast was nog 25 centimos verschuldigd, die werden voldaan door bijplakken van 5 Especial Movil-zegels van elk 5 centimos (belasting-zegels). Voorts zien we op de brief het stempel van de afzender, in dit geval de Kamer van Koophandel in Lugo.

Op zich lijkt deze brief, niets bijzonders, maar in de twintig jaar dat ik Spaanse Burgeroorlog verzamelde en honderden, zo niet een paar duizend brieven door mijn handen zijn gegaan, was dit de enige remboursbrief die ik tegenkwam.

Zo zie je, dat wat soms niet interessant lijkt, toch wel van belang kan zijn!

Kick Minderaa